

DONES: LA LLARGA LLUITA PER LA IGUALTAT

antònia adroher

Des de molt joveneta un dels meus objectius fonamentals ha estat la lluita per la igualtat entre homes i dones: igualtat davant la llei, en l'economia, en la política, en els múltiples aspectes de la vida civil.

El sentiment de discriminació contra la dona, molt estès en la societat durant les primeres dècades del segle passat, és una de les raons que em va incitar a ser mestra. Jo veia en l'educació una de les armes fonamentals per fomentar aquesta igualtat. Vaig convèncer el meu pare, que tenia un important negoci de mobles a Girona, que la meua vocació no era l'administració, sinó l'ensenyament.

A la Normal de Girona, on vaig entrar l'any 1930, ja vaig topiar amb una discriminació important. Nois i noies estudiàvem en classes separades. També aquí penetrava la mentalitat de la societat de l'època. Sortosament, amb la proclamació de la República l'abril de 1931, la separació es va abolir. Des de llavors noies i nois vam estudiar junts amb un gran esperit de companyonia. Al mateix temps es van introduir els mètodes d'ensenyament més moderns: Freinet, Pestalozzi, etc.

Crec que els futurs mestres no érem conscients de l'enorme tasca que ens esperava. Teniem la idea difusa, i potser massa pretensiosa i optimista, que estava en les nostres mans superar l'enorme retard històric de Catalunya i d'Espanya en nombrosos dominis per poder parlar de tu a tu amb els països més avançats d'Europa. D'això potser se'n diu utopia, però hi creïem...

Un dels esculls que s'havien de superar per progressar era precisament la discriminació envers la dona. A la Normal ja estava fet, però en la societat el progrés es presentava molt més lent i difícil.

En la Girona d'aquells anys hi havia nuclis conservadors molt influents, i aquesta resistència als canvis—entre altres la igualtat entre homes i dones—no es podia vèncer amb l'acció forçosament limitada dels mestres. Sortosament vam trobar un terreny d'acció abonat. A la ciutat proliferaven també nuclis importants de joves intel·lectuals, pintors, músics, poetes, escriptors... amb els quals els joves mestres organitzàvem sortides i discussions per parlar del futur del nostre país. Però hi havia sobretot organitzacions polítiques i sindicals molt actives que defensaven la millora de la situació dels treballadors alhora que lluitaven per la igualtat social i civil entre homes i dones.

Per la meua part, aviat vaig comprendre que l'acció educativa s'havia de completar amb l'activitat de caràcter polític i social si volí-

El punt

em arribar a l'emancipació de la dona. Les lluites que menàvem a Girona un nucli de dones reduït però molt actiu, àdhuc en el terreny esportiu, era només un petit reflex de la lluita de la dona arreu de Catalunya i d'Espanya. La pressió devia ser prou forta perquè la dona obtingués en el domini polític una conquesta fonamental, el dret de vot, abans i tot que a països tan avançats com França. Aquest dret la dona el va exercir per primera vegada en les eleccions generals de novembre de 1933.

Personalment vaig participar en activitats polítiques, en aquest cas en el POUM (Partit Obrer d'Unificació Marxista), del qual el meu germà Enric era un dels dirigents principals. També vaig participar en l'organització del sindicat de mestres FETE (UGT) a Girona. Després va venir la guerra, la regidoria d'Ensenyament i Cultura a l'Ajuntament de Girona, l'exili i el retorn després de llargs anys.

No voldria acabar aquest article sense recordar el nucli important de dones del POUM i de totes les organitzacions polítiques i sindicals d'esquerra que tant van lluitar per assolir la igualtat tant cobejada.

Ara hi ha moltes més dones que lluiten, en tots els terrenys, per consolidar i ampliar els seus drets. Quan giro la vista enrere, no hi ha cap mena de dubte que s'han fet grans progressos, i espero que se'n faran encara més fins a acabar amb les discriminacions que tant ha sofert la dona, especialment la dona treballadora.

Antònia Adroher és exregidora de l'Ajuntament de Girona.